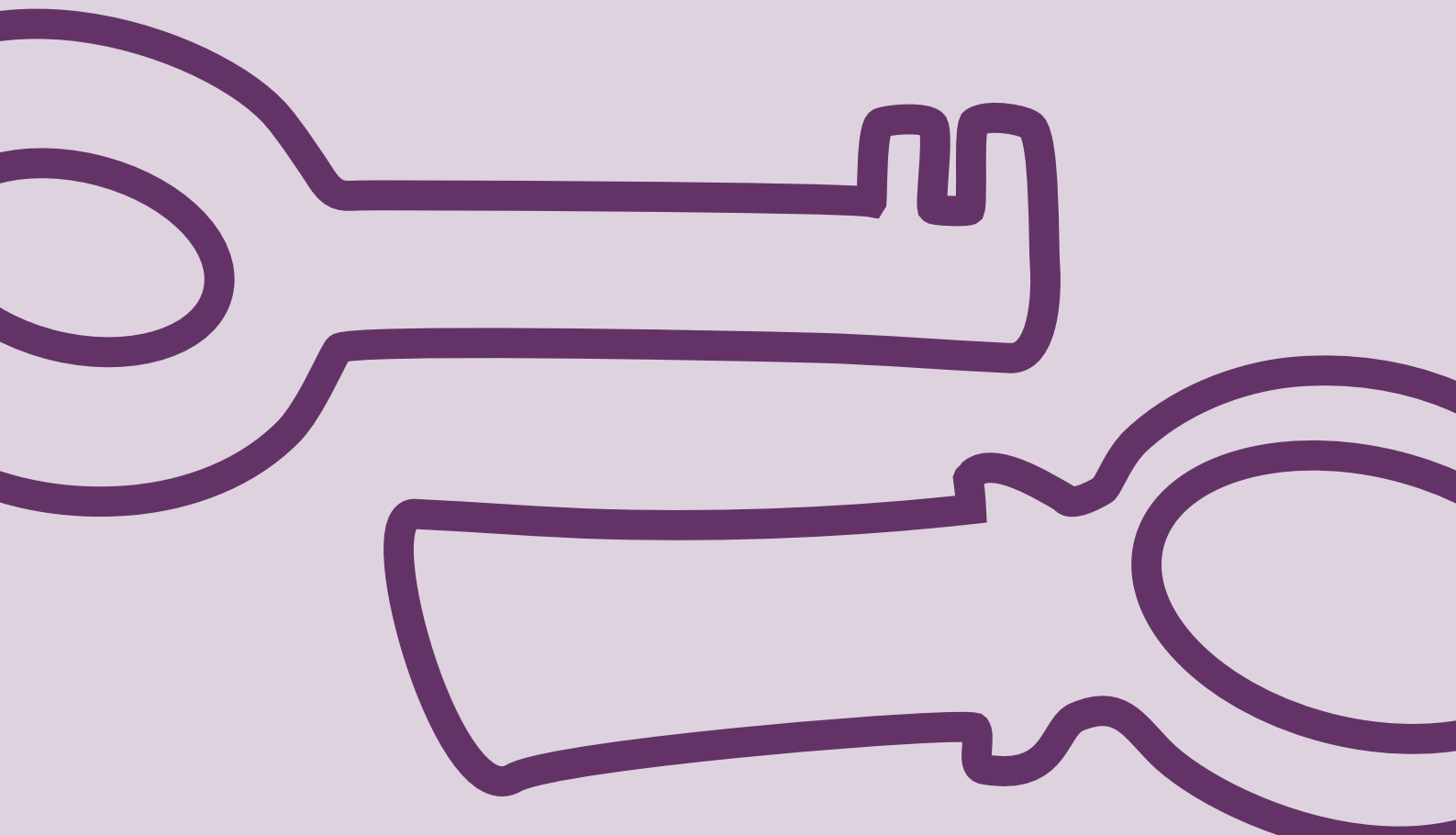

Rekenkamercommissie Leiden

Jaarplan 2011

Jaarplan 2011

Voorwoord

Met genoegen bied ik u hierbij het jaarplan 2011 aan van de Rekenkamercommissie van de gemeente Leiden. In dit plan geven wij aan welke onderzoeken wij voornemens zijn het komende jaar uit te voeren en welke kosten daarmee gemoeid zijn.

Wij hebben met tevredenheid geconstateerd dat de gemeenteraad van Leiden onze werkzaamheden op prijs stelt en voor het komende jaar extra middelen heeft vrij gemaakt. Dit stelt ons in staat om de ambitie van de Rekenkamercommissie om in 2011 twee onderzoeken en een vervolgonderzoek uit te voeren, waar te kunnen maken.

Met vrijwel alle fracties in de Raad hebben wij in het afgelopen najaar gesproken over de werkzaamheden van de Rekenkamercommissie en de doorwerking van de aanbevelingen in onze rapporten. Ook zijn diverse suggesties gedaan voor onderzoeksonderwerpen. In dit jaarplan geven wij aan welke onderzoeken wij het komende jaar gaan uitvoeren, en een aantal mogelijke nieuwe onderzoeksonderwerpen. Graag bespreken wij met de Commissie voor de Rekeningen en/of het Presidium welke onderzoeksonderwerpen prioriteit hebben bij de gemeenteraad.

*Cornelis van der Werf,
Voorzitter Rekenkamercommissie Leiden*

Leiden, 3 januari 2011

Inhoudsopgave

1. Inleiding

1.1 Onderzoeksstrategie 2010-2014

1.2 Inhoud en functie van het Jaarplan 2011

2. Voorgenomen onderzoeken voor 2011

2.1 Inleiding

2.2 Suggesties voor onderzoek

2.3.Overzicht onderzoeken in 2011

3. Begroting 2011

3.1 Inleiding

3.2 Inkomsten en uitgaven

Bijlage 1: Samenstelling Rekenkamercommissie Leiden

Bijlage 2: Hoofd-en nevenfuncties per 1-1-2011

Bijlage 3: Overzicht suggesties voor onderzoek door raadsfracties van de politieke partijen

1. Inleiding

1.1 Onderzoeksstrategie 2010-2014

Eind 2009 heeft de Rekenkamercommissie haar Onderzoeksstrategie 2010-2014 vastgesteld en aan de Commissie voor de Rekeningen aangeboden. In dit visiedocument hebben wij aangegeven op welke wijze wij onze taak en rol in de raadsperiode 2010-2014 willen invullen. De onderzoeksstrategie bevat een aantal uitgangspunten en criteria voor het vaststellen van de jaarlijkse onderzoeksplanning. De Rekenkamercommissie wil zich in de periode 2010-2014 met name richten op onderzoeken die een bijdrage kunnen leveren aan:

- het bevorderen van de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid en de uitvoering daarvan.
- het vergroten van de transparantie van de verantwoording over het voorgenomen en gevoerde beleid en de uitvoering daarvan.

Als uitgangspunt bij het maken van deze keuzes hebben wij tevens vastgesteld dat onze onderzoeken deze raadsperiode zoveel mogelijk gericht zullen zijn op het gemeentelijke beleid dat de burger direct raakt.

1.2 Inhoud en functie van het Jaarplan 2011

Inhoud van het jaarplan.

Het jaarplan 2011 (en de Onderzoeksstrategie 2010-2014) is opgebouwd aan de hand van de zogenaamde drie W-vragen. In de context van de Rekenkamercommissie gaat het daarbij om de volgende vragen:

1. Wat willen we bereiken?
2. Wat gaan we daarvoor doen?
3. Wat mag dat kosten?

Ad 1. Wat we willen bereiken is verwoord in de missie van de Rekenkamercommissie. De missie luidt als volgt:

De Rekenkamercommissie Leiden doet ten behoeve van de gemeenteraad en de burgers onafhankelijk onderzoek naar de doelmatigheid, doeltreffendheid, rechtmatigheid van het door de gemeente gevoerde beleid en de uitvoering daarvan, alsmede de transparantie van de verantwoording daarover. Daarbij is het van belang met enige regelmaat, minimaal twee keer per jaar, een onderzoeksrapport aan de Raad aan te bieden.

Ad 2. Wat we daarvoor voornemens zijn in 2011 te doen staat verwoord in hoofdstuk twee van dit jaarplan. De genoemde onderzoeksthema's zijn richtinggevend, maar daar kan vanzelfsprekend van worden afgeweken op het moment dat bijvoorbeeld de Raad een verzoek aan de Rekenkamercommissie doet om onderzoek te doen, of als er maatschappelijke of politiek-bestuurlijke ontwikkelingen zijn die de Rekenkamercommissie aanleiding geven om haar jaarplan aan te passen. Wijzigingen ten opzichte van het jaarplan worden aan de gemeenteraad mede gedeeld en na afloop van het jaar in het jaarverslag verantwoord.

Ad 3. Wat de kosten zijn voor de Rekenkamercommissie (onder andere voor de voorgenomen onderzoeken), wordt weergegeven in hoofdstuk drie.

Functie van het Jaarplan 2011

De functie van het jaarplan is zowel intern als extern. Intern wordt het gebruikt als werkplan op hoofdlijnen voor de Rekenkamercommissie in 2011. Extern wordt het jaarplan actief naar buiten gebracht aan de Raad en andere belanghebbenden in de gemeente Leiden. Onder andere op deze manier wil de Rekenkamercommissie haar keuzes en afwegingen transparant communiceren en verantwoording daarover afleggen.

2. Voorgenomen onderzoeken voor 2011

2.1. Suggesties voor onderzoek

In onze Onderzoeksstrategie 2010-2014 hebben wij op basis van diverse bronnen, waar onder de Stadsenquête en fractiebezoeken, een overzicht samengesteld van mogelijke onderzoeksonderwerpen.

Overzicht mogelijk onderzoeksonderwerpen in Onderzoeksstrategie 2010-2014

Raadscommissie:	Mogelijke onderzoeksonderwerpen:
<i>Leefbaarheid en Bereikbaarheid</i> <ul style="list-style-type: none">BereikbaarheidBestuur en dienstverlening	<ul style="list-style-type: none">Parkeerbeleid en bereikbaarheidRijn Gouwe LijnAnders werkenKwaliteit gemeentelijk apparaat
<i>Ruimte en Regio</i> <ul style="list-style-type: none">Stedelijke ontwikkelingRegiozaken	<ul style="list-style-type: none">BouwprojectenHolland Rijnland
<i>Onderwijs en samenleving</i> <ul style="list-style-type: none">Onderwijs en jeugdWelzijn en zorg	<ul style="list-style-type: none">Onderwijs en sportfaciliteitenOverlast hangjongerenWmo
<i>Werk en financiën</i> <ul style="list-style-type: none">Werk en inkomenEconomie en ToerismeMiddelen	<ul style="list-style-type: none">Re-integratieInburgeringWoonwagenbeleidEffectiviteit stadspromotieKwaliteit programmabegrotingVastgoed en gebouwenbeheer

Bron: Onderzoeksstrategie 2010-2014

In 2010 hebben wij inmiddels een onderzoek naar het Parkeerbeleid uitgevoerd en aan de raad aangeboden.

Suggesties door raadsfracties van de politieke partijen

In het vierde kwartaal van 2010 hebben wij vrijwel alle fracties van de verschillende politieke partijen in de Leidse gemeenteraad bezocht. Voor de nieuwe raadsleden hebben wij een presentatie en toelichting gegeven over het doel en de functie van de Rekenkamercommissie. Tevens hebben wij de fracties gevraagd suggesties te doen voor onderzoeksonderwerpen. Drie thema's vielen op omdat ze door meerdere fracties naar voren zijn gebracht als onderzoekssuggestie.

Suggesties onderzoeksonderwerpen door raadsfracties (najaar 2010)

1. Sportbeleid en -voorzieningen in Leiden
2. Stadspromotie Leiden (City Marketing en Centrum Management)
3. Follow up raadsonderzoek 'Leiden, stad van ambities'

Wij zijn voornemens om elk van deze drie onderwerpen te beoordelen op hun onderzoekbaarheid en zo mogelijk naar minimaal één van deze onderwerpen een onderzoek te starten.

In bijlage 3 staat een volledig overzicht van de in 2010 door de raadsfracties aangedragen suggesties voor onderzoek.

2.3. Overzicht onderzoeken in 2011

De voorgenomen onderzoeken 2010-2014 en de ontvangen suggesties voor onderwerpen van de fracties van de politieke partijen zijn voor ons aanleiding geweest voor 2011 de volgende onderzoeken in het jaarplan 2011 op te nemen.

1. Monitoren Bestuursovereenkomst 'Samen Leiden' 2010-2014
2. Naleving leerplicht (in samenwerking met de Rekenkamers Holland Rijnland)
3. Elektronische dienstverlening
4. Twee nog nader te bepalen onderzoeksonderwerpen

Ad 1 Monitoren Bestuursovereenkomst 'Samen Leiden' 2010-2014

Aanleiding

April 2010 is de bestuursovereenkomst 'Samen Leiden' ondertekend, bestaande uit een 'bestuursakkoord' en een 'beleidsakkoord'. De Rekenkamercommissie heeft met interesse kennis genomen van de inhoud van deze akkoorden. De bestuursovereenkomst 'Samen Leiden' wijkt zowel qua inhoud als opzet af van wat in Nederland bij gemeenten gangbaar is. Deze eigen aanpak is het gevolg van de ambitie van de nieuwe Raad om de stad anders te besturen dan in het recente verleden. Deze ambitie en de vernieuwende aanpak verdienen het om goed gedocumenteerd en op haar resultaten beoordeeld te worden.

Doel van het onderzoek

De Rekenkamercommissie is voornemens om zowel de verwezenlijking en werking van de nieuwe bestuurscultuur, als de operationalisering en realisatie van de zestien beleidsprioriteiten van het beleidsakkoord periodiek te monitoren, uitmondend in een eindevaluatie aan het eind van deze raadsperiode. Met het monitoren willen wij de Raad ondersteunen bij de beoordeling van de realisatie van de ambities zoals vastgelegd in de bestuursovereenkomst.

Eind september 2010 hebben wij de Raad in een Rekenkamerbrief aangegeven dat wil de bestuursovereenkomst een betekenisvol sturingsinstrument zijn, het van belang is dat er heldere ijkpunten geformuleerd worden ten aanzien van de nieuwe bestuurscultuur. Bovendien is het van belang dat de zestien beleidsprioriteiten concreet worden uitgewerkt.

Ad 2 Naleving leerplicht

Aanleiding

Eén van de taken die gemeenten op het terrein van het onderwijs moeten uitvoeren is het toezicht houden op de naleving van de Leerplichtwet 1969. Deze uitvoerende taak is door 12 gemeenten in de regio Holland Rijnland, waaronder Leiden, ondergebracht bij het Regionaal bureau Leerplicht Holland Rijnland (RBL). Gemeenten nemen deel in het RBL omdat verwacht wordt dat regionalisering meerwaarde biedt boven zelfstandige uitvoering. Nu dit Bureau al weer een aantal jaren functioneert,

hebben de Rekenkamers en Rekenkamercommissies, die in deze regio al sinds 2006 samenwerken, besloten naar deze geregionaliseerde, uitvoerende taak een gezamenlijk onderzoek uit te voeren.

Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is om inzicht te verkrijgen in hoeverre op doelmatige en doeltreffende wijze met de gemeenschappelijke regeling "Regionaal Bureau Leerplicht" voor de deelnemende gemeenten uitvoering wordt gegeven aan de taken die voortvloeien uit de Leerplichtwet. Voorts is de vraag of de samenwerking de verwachte meerwaarde oplevert. Tenslotte wordt nagegaan op welke manier de Raden invulling geven aan hun kaderstellende en controlerende rol. Dit onderzoek dat medio 2011 zal worden afgerond zal naast een gezamenlijke rapportage ook bevindingen voor elk van de afzonderlijke gemeenten opleveren.

Ad 3 Elektronische dienstverlening

Aanleiding

Burgers en bedrijven vragen om een overheid die snel, efficiënt en klantgericht werkt en niet steeds naar de bekende weg vraagt, dus betere dienstverlening met minder administratieve lasten. Ook moet de gemeente voor informatie en de aanvraag van een veelheid aan producten 24 uur per dag, 7 dagen per week, vanuit huis bereikbaar zijn. Om dat te realiseren moet de gemeente nog meer samenwerken met andere overheidsorganisaties, de gegevenshuishouding daarmee afstemmen en aansluiten op reeds ontwikkelde en nog te ontwikkelen basisvoorzieningen. Ook moet de toegankelijkheid van gemeentelijke informatie en producten verbeterd worden. In de bestuursovereenkomst 'Samen Leiden' (onderdeel beleidsakkoord) is de ambitie opgenomen de komende jaren de meest klantvriendelijke gemeente van Nederland te worden.

Doel van het onderzoek

Met het onderzoek wil de Rekenkamercommissie een bijdrage leveren aan de beoordeling van deze ambitie in relatie tot de middelen die daarvoor beschikbaar zijn gesteld en de wensen die er vanuit de maatschappij op dit onderwerp leven.

Ad 4 Twee nog nader te bepalen onderzoeken

Op basis van suggesties uit de raadsfracties van de politieke partijen en eerder door ons aangegeven onderwerpen hebben wij de volgende onderwerpen geselecteerd die in 2011 en 2012 in aanmerking komen voor een onderzoek en waarover wij nog een keuze maken. De hierna vermelde onderwerpen zijn voor de Rekenkamercommissie richtinggevend. Hiervan kan worden afgeweken indien de Raad een verzoek aan de Rekenkamercommissie doet om het onderwerp en of planning te wijzigen of als er maatschappelijke of politiek-bestuurlijke ontwikkelingen zijn die voor de Rekenkamercommissie aanleiding geven de voorgenomen onderwerpen aan te passen.

4a Sportbeleid en -voorzieningen

Aanleiding

Sportbeleid en het door de gemeente faciliteren van sportvoorzieningen staat politiek volop in de belangstelling. Bevordering van sportbeoefening wordt vanuit vele invalshoeken toegejuicht. De gemeente kan zowel ten aanzien van amateursport als ten aanzien van professionele (top)sport een belangrijke ondersteunende rol spelen. De politieke vraag is hoe ver die gemeentelijke rol moet gaan.

Enerzijds is de vraag of Leiden niet een actievare rol moet spelen, anderzijds speelt in gemeenten met bijvoorbeeld betaald voetbal de vraag of de gemeentelijke rol niet is doorgeschooten. In Leiden is de actuele vraag op welke wijze en in welke mate de gemeente actief sportbeleid moet voeren, sportvoorzieningen moet faciliteren en hoe moet worden omgegaan met het zgn. "Huis van de Sport". In de gesprekken die de Rekenkamercommissie Leiden heeft gevoerd met de gemeenteraadsfracties is gebleken dat verschillende fracties belang hechten aan een onderzoek van de Rekenkamercommissie naar dit onderwerp. Specifiek wordt daarbij nog gevraagd of het eerder uitgevoerde onderzoek naar onderwijshuisvesting ook toepasbaar is op sportvoorzieningen.

Doel van het onderzoek

De hiervoor geschetste vraagpunten beslaan een breed terrein. Een onderzoek naar dit onderwerp door de Rekenkamercommissie dient dan ook nader toegespitst te worden. Denkbaar is dat in een vooronderzoek wordt nagegaan hoe het Leidse sportbeleid is opgebouwd en welke kennis van verdeling van gemeentelijke ondersteuning over de verschillende sportcategorieën al beschikbaar is. Op basis hiervan kunnen de in de gesprekken met de fracties gestelde vragen nader worden uitgewerkt en kan worden bepaald waar een hoofdonderzoek zich op dient te richten om nieuwe informatie op te leveren waar de gemeenteraad in haar kaderstellende en controlerende rol baat bij kan hebben.

4b Stads promotie

Aanleiding

De gemeente investeert - met een aantal partners in het centrummanagement - sterk in de promotie van Leiden om daarmee een impuls te geven aan de economische ontwikkeling van de stad. In de gesprekken die de Rekenkamercommissie Leiden heeft gevoerd met de gemeenteraadsfracties is gebleken dat verschillende fracties belang hechten aan een onderzoek naar de effectiviteit van de gemeentelijke inspanningen en investeringen op dit onderwerp.

Doel van het onderzoek

Met het onderzoek wil de Rekenkamercommissie een bijdrage leveren aan de beoordeling van de effectiviteit van de voor citymarketing ingezette middelen, in relatie tot de ambitie de economische ontwikkeling van de stad te verbeteren.

4c Follow up raadsonderzoek 'Leiden, stad van ambities'

Aanleiding

Naar aanleiding van een debat in 2007 in de Leidse gemeenteraad vanwege de overschrijdingen die bij de verbouwing van de Stadsgehoorzaal waren opgetreden, stelde de Raad een eigen raadsonderzoek in om na te gaan of sprake was van een patroon van overschrijdingen, en zo ja, wat daarvan de oorzaken zouden zijn. Een jaar later, in 2008, kwam de raadsbreed samengestelde onderzoekscommissie in haar rapport '*Leiden, stad van ambities*' niet alleen tot de conclusie dat het realiseren van ambities in Leiden een probleem is, maar was zij ook zeer kritisch over de politiek-bestuurlijke cultuur in Leiden. Om één en ander te verbeteren werden diverse aanbevelingen gedaan die door de Raad zijn overgenomen. In de gesprekken die de Rekenkamercommissie heeft gevoerd met de gemeenteraadsfracties is gebleken dat verschillende fracties zich afvragen of en hoe gewaarborgd kan worden dat de Raad zichzelf aan haar afspraken houdt. De Rekenkamercommissie zou hierin wellicht een rol kunnen spelen.

Doel van het onderzoek

Sinds het uitkomen van het onderzoek 'Leiden, stad van ambities' is een nieuwe Raad aangetreden. De Rekenkamercommissie acht de raadsbreed onderschreven conclusies en aanbevelingen uit de vorige raadsperiode van dusdanig belang dat het wenselijk is de follow-up daarvan te monitoren. Daartoe rapporteert het College van burgemeester en wethouders periodiek aan de Raad. Doel van het onderzoek is de Raad te ondersteunen bij het monitoren van de resultaten vanuit het perspectief van de Raad. Daarbij is het overigens ook van belang te kijken naar de rol van de Raad zelf.

4d Wet maatschappelijke ondersteuning

Aanleiding

Op 1 januari 2007 werd de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) van kracht. De Wmo heeft een ingrijpende herverkaveling van overheidstaken betekend. Achter deze herverkaveling ligt de keuze om tot een integraal lokaal gezondheids- en zorgbeleid te komen. Preventie, welzijn, zorg, wonen, mobiliteit, onderwijs/educatie, arbeid en bijstand zijn in dit verband onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het gaat daarbij om kwetsbare groepen en om een grote uitgavenpost voor de gemeente. De Wmo schrijft voor dat de gemeenteraden ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan moeten vaststellen dat richting geeft aan de uitvoering van het beleid. De gemeenteraad heeft op 11 maart 2008 het eerste Wmo beleidsplan 2008-2012 'Participatie centraal' vastgesteld. Met het oog op de besluitvorming over het nieuwe beleidsplan 2012 – 2016, ook in het licht van de voorgenomen uitbreiding van de Wmo, kan een onderzoek door de Rekenkamercommissie nuttig materiaal opleveren.

Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is na te gaan in hoeverre het resultaat van de uitvoering van het beleidsplan 'Participatie centraal' aansluit bij de uitgangspunten van het Bestuursakkoord 2010 – 2014 en de programmabegroting 2011 en in hoeverre invulling is gegeven aan de kaders die de Wmo voor de uitvoering van de wet stelt. Het kiezen van deze invalshoeken betekent een zodanige toespitsing van het onderzoek dat de resultaten ervan relevant zijn voor het formuleren van het in de periode 2012 - 2016 te voeren Wmo-beleid.

3. Begroting 2011

3.1. Inleiding

Het beschikbare budget voor de Rekenkamercommissie wordt jaarlijks door de gemeenteraad vastgesteld. Voor 2011 is dit bedrag vastgesteld op € 127.000. Dit bedrag is mede gebaseerd op een onttrekking van € 19.000 uit de reserve Rekenkameronderzoek.

3.2. Inkomsten en uitgaven 2011

Op basis van het beschikbare budget heeft de Rekenkamercommissie de volgende begroting voor 2011 vastgesteld.

	Begroting 2011	
Budget	127.000	
Uitgaven		
Onderzoek	75.000	
Monitoring resultaten Bestuursvereinkomst		7.500
Naleving leerplicht		10.000
Elektronische dienstverlening		7.500
Start twee nieuwe onderzoeken		50.000
Ondersteuning	34.000	
Salariskosten secretaris (doorbelasting Griffie)		30.000
Overige kosten		4.000
Commissieleden	18.000	
Vergadervergoeding + reiskosten		18.000
Totaal uitgaven	127.000	

Bijlage 1

Samenstelling Rekenkamercommissie Leiden

In de commissie hebben vijf externe leden zitting:

- de heer C. (Cornelis) van der Werf (voorzitter)
- de heer R.J.T. (Rob) van Lint (vice-voorzitter)
- de heer A.G.V. (Ad) Vergeer
- de heer G.P.I.M. (Gerard) Wuisman
- de heer M.C. (Mattheus) Wassenaar

De secretaris van de Rekenkamercommissie is de heer M.C. Teunissen, bereikbaar onder telefoonnummer 06 -18544305 of via r.teunissen@leiden.nl

Bijlage 2

Overzicht hoofd- en nevenfuncties leden Rekenkamercommissie per 1-1-2011

C. (Cornelis) van der Werf (voorzitter)	<p>Hoofdfunctie:</p> <ul style="list-style-type: none">• Senior-consulent publieke sector bij Het Expertise Centrum (HEC) <p>Nevenfunctie:</p> <ul style="list-style-type: none">• Lid medezeggenschapsraad Lorentzschool te Leiden
R.J.T. (Rob) van Lint (vice-voorzitter)	<p>Hoofdfunctie:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hoofddirecteur van de Immigratie-en Naturalisatiedienst van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
A.G.V. (Ad) Vergeer (lid)	<p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none">• Voorzitter auditcommissie CAOP• Lid van de Raad van Commissarissen Woningcoöperatie Wonen Centraal in Alphen a/d Rijn
G.P.I.M. (Gerard) Wuisman (lid)	<p>Hoofdfunctie:</p> <ul style="list-style-type: none">• Directeur Stichting advisering Bestuursrechtspraak <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none">• Bestuurslid Stichting Veerhaven Rotterdam• Bestuurslid Nederlands Genootschap voor Internationale Zaken Afdeling Rotterdam• Bestuurslid Vereniging voor wet-en regelgeving• Voorzitter Commissie voor de bezwaarschriften gemeente Noordwijk• Voorzitter van de monumentencommissie gemeente Oegstgeest• Rechter plaatsvervanger in de rechtbank van 's-Gravenhage• Voorzitter Coöp Verhuurbemiddelingsorganisatie 'De Morra Hemelum'
M.C.(Mattheus) Wassenaar (lid)	<p>Hoofdfunctie:</p> <ul style="list-style-type: none">• Plv.directeur Financieel-Economische Zaken/hoofd Begroting bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none">• Gast-onderzoeker Vrije Universiteit• Lid van treasurycommissie PROO Leiden• Docent Master of Public Finance Management, Erasmus Universiteit

Bijlage 3

Overzicht suggesties voor onderzoek door raadsfracties van de politieke partijen

Raadscommissie:	Mogelijke onderzoeksonderwerpen (tussen haakjes genoemd door meerdere fracties)
<p><i>Leefbaarheid en Bereikbaarheid</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuur en dienstverlening • Veiligheid • Omgevingskwaliteit 	<ul style="list-style-type: none"> • Follow up raadsonderzoek Leiden, stad van ambities (3) • Shared Services (2) • Anders werken • Personeelsbeleid • Efficiency belastingheffing (met name kleinere belastingen) • Gebruik open standaarden/open source (n.a.v. onderzoek Algemene Rekenkamer) • Subsidies • Van kaders naar uitvoering • Nota's zonder geld • Integriteit Raad • Wenselijkheid districten, wijkverenigingen, welzijnsinstellingen in de wijk • Bouwaanvragen • Afstand politiek <> burgers...oorzaken • Inspraak • Effecten gebruik vuurwerk door particulieren • Wijkgericht onderhoud (wanneer wordt gehandeld naar klachten) • Milieubeleid (lokaal en regionaal) + Klimaat-neutraal • Meeuwenbeleid • Ecologische voetafdruk
<p><i>Ruimte en Regio</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stedelijke ontwikkeling • Regiozaken 	<ul style="list-style-type: none"> • Wijk ontwikkelingsplan Noord, leereffect • Programma binnenstad • Regionale indeling samenwerkingsverbanden
<p><i>Onderwijs en samenleving</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderwijs en jeugd • Sport, cultuur en recreatie • Welzijn en zorg 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpak jeugdoverlast • Sportbeleid, sportvoorzieningen, Huis van de Sport (3) • Cultuurbeleid • Woonbeleid • Woonwagenbeleid • Volkshuisvestingsbeleid • Persoonsgebondenbudget Wmo en AWBZ
<p><i>Werk en financiën</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Werk en inkomen • Economie en Toerisme 	<ul style="list-style-type: none"> • Re-integratiebeleid • Armoedeval • Doelmatigheid vastgoedportefeuille • Leiden City-marketing, centrummanagement, stadspromotie (3) • Economische ontwikkeling Leiden o.a. startende ondernemers (2) • Lobby van Leiden, effectief?

